

Uputstva za rad u aplikaciji COBISS Lib

Priručnik za korisnike

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Regional Centre for
Library Information Systems and
Current Research Information Systems
Regionalni center za knjižnične
informatijske sisteme in informacijske
sisteme o raziskovalni dejavnosti

Sadržaj

Sadržaj	2
Uputstva za rad u aplikaciji COBISS Lib	3
1 Uvod	4
1.1 Prijava u COBISS Lib	4
1.2 Instalacija servisa COBISS DGW	4
1.3 Instalacija servisa signoPAD-API/Web za potrebe korišćenja table za potpisivanje	5
1.4 Rad sa datotekama	5
2 Korisnički interfejs COBISS Lib	6
2.1 Glavni prozor COBISS Lib	6
2.2 Pretraživač	6
2.3 Editor	7
2.4 Pregledač	8
2.5 Segment Ispisi	9
2.6 Istorija	9
2.7 Prečice	9
3 Posebni prozori	10
3.1 Prozor Kartica	10
3.2 Izvoz podataka	10
3.3 Pretraživač Fond za pozajmicu	11
3.4 Prozor Kalendar u modelu izlaženja	11
4 Segment Podešavanja i administracija	13
4.1 Podešavanje brze dugmadi za izvođenje postupaka	13
5 Saveti za rad u COBISS Lib	14
6 Spisak prečica na tastaturi (hot keys) za izvođenje nekih postupaka	15
6.1 Prečice na tastaturi u glavnom prozoru COBISS Lib	15
6.2 Prečice na tastaturi u pretraživačima	15
6.3 Prečice na tastaturi u prozoru Kartica	15
7 Početak rada u COBISS Lib	16
8 Spisak funkcionalnosti koje nisu podržane	17

Uputstva za rad u aplikaciji COBISS Lib

1 Uvod

Nova generacija programa COBISS Lib je internet aplikacija sa istim funkcionalnostima koje ima i COBISS3, ali sa novim korisničkim interfejsom. Aplikacija radi u običnim internet pregledačima i može se koristiti na različitim uređajima, čak i na tabletima i mobilnim telefonima.

COBISS Lib, V13.0, podržava funkcionalnosti koje imaju lokalne aplikacije COBISS3, međutim, u verziji V13.0 **neke funkcionalnosti nisu još implementirane**.

⚠ Istovremeni rad u COBISS3 i COBISS Lib

Još neko vreme biće omogućen istovremeni rad u COBISS3 i COBISS Lib, što znači da se promene i postupci koji su izvedeni u COBISS3 odražavaju i u COBISS Lib i obratno. Istim korisničkim imenom možemo da se prijavimo ili u COBISS3 ili u COBISS Lib, što znači da istovremeni rad s istim korisničkim imenom u obe aplikacije nije moguć.

U nastavku su predstavljeni:

- prijava u COBISS Lib
 - instalacija servisa COBISS DGW
 - instalacija servisa signoPAD-API/Web
 - slanje utvrđenih grešaka u radu, predloga i pitanja
- korisnički interfejs COBISS Lib
 - glavni prozor COBISS Lib
 - pretraživač
 - editor
 - pregledač
 - segment Ispisi
 - istorija
 - prečice
- posebno oblikovani prozori
 - prozor **Kartica**
 - izvoz podataka
 - pretraživač **Fond za pozajmicu**
 - prozor **Kalendar u modelu izlaženja**
- rad u segmentu **Podešavanja i administracija**
 - podešavanje dugmadi za brzo izvođenje postupaka
- saveti za rad u COBISS Lib
- opcija korišćenja prečica na tastaturi u pojedinačnim delovima interfejsa

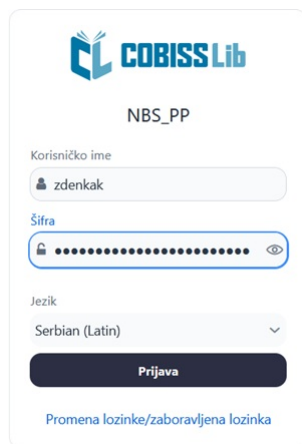
1.1 Prijava u COBISS Lib

COBISS Lib je internet aplikacija. Uslov za rad je dobra veza sa internetom i jedan od češće korišćenih internet pregledača (npr. Chrome, Firefox, Edge...).

U aplikaciju COBISS Lib možemo da se prijavimo preko početne stranice na linku <https://sr.cobiss.net/bibliotekari-lat.htm> gde u odeljku **COBISS Lib** izaberemo opciju **Prijava u pravo okruženje** Upišemo akronim ili naziv biblioteke, a onda sa padajućeg spiska izaberemo svoju biblioteku.

U COBISS Lib možemo da se prijavimo i tako što u internet pregledač upišemo internet adresu <https://cs.cobiss.net/clib/akronim/> gde akronim zamenimo akronimom svoje biblioteke - npr. za Mariborsku biblioteku s akronimom SIKMB internet adresa za prijavu glasi <https://cs.cobiss.net/clib/sikmb/>.

Nakon klika na link prikazaće se prozor za prijavu u COBISS Lib u koji upišemo korisničko ime i lozinku koji su isti kao i za rad u COBISS3:

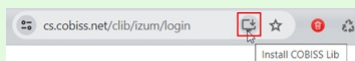
Prozor za prijavu u COBISS Lib

Privilegije za rad su takođe iste kao i prilikom rada u COBISS3 pravom okruženju.

💡 Saveti

Prečicu za pristup aplikaciji COBISS Lib možemo da sačuvamo u omiljene, odnosno na radnoj površini (desktopu) kako bismo kasnije brže pristupili prozoru za prijavu.

COBISS Lib je PWA aplikacija (eng. Progressive Web Application) koja omogućava da se kao internet aplikacija instalira na uređaj klikom na ikonu za instalaciju aplikacije (Install app) u URL redu internet pregledača. Ovako instaliranu aplikaciju možemo koristiti kao bilo koju drugu aplikaciju. U internet pregledaču Firefox ova opcija za sada nije na raspolaganju.

Instalacija COBISS Lib kao aplikacije

⚠ Upozorenja

Dozvola za iskaćući prozor (tzv. pop-ups) u COBISS Lib : za izvođenje svih postupaka u aplikaciji COBISS Lib (npr. pripremu ispisa) u internet pregledaču **Firefox** obavezno moramo da omogućimo iskaćuće prozore (tzv. pop-ups) za internet adresu aplikacije COBISS Lib. U drugim internet pregledačima ovo podešavanje nije potrebno.

Vreme neaktivnosti u COBISS Lib i automatska odjava : nakon jednog sata neaktivnosti u COBISS Lib automatski se odjavljujemo iz aplikacije.

1.2 Instalacija servisa COBISS DGW

Da biste koristili periferne uređaje, kao što su štampači, RFID ploče, fioka kase itd, biblioteka mora da instalira servis COBISS DGW. Ovaj servis omogućava komunikaciju između aplikacije COBISS Lib i perifernih uređaja.

U donjoj tabeli nalazi se pregled uređaja i usluga koje biblioteka izvodi, odnosno pruža korisnicima. Za svaki od njih u stupcu **SERVIS COBISS DGW** navedeno je da li je instalacija ovog servisa obavezna ili ne.

USLUGA / OPREMA BIBLIOTEKE	SERVIS COBISS DGW	PARAMETAR U COBISS DGW	NAPOMENA
Štampači (nalepnice, ispisi, reversi/računi)	DA	/	Usputno štampanje reversa, računa, nalepnica, ispisa...
Čitači bar-kodova	NE		
Fiskalizacija računa	DA	Edit TaxSI	U COBISS DGW instaliramo digitalni sertifikat za poresku kasu.
Samo negotovinsko podmirivanje potraživanja van biblioteke	NE		
RFID uređaji - grada	DA	Manage Local Devices (RFID_book)	
RFID uređaji - članske karte	DA	Manage Local Devices (RFID_card)	
RFID - inventarisanje IZUM	DA	Manage Local Devices (RFID_book)	
Fioka kase	DA		
Table za potpisivanje	NE	Instalacija internet servisa signoPAD API.	
Bezbednosna vrata	NE		
Knjigomati	NE		
Paketomati	NE		
Štampanje svih ispisa samo iz .pdf formata	NE		
VALÚ	DA	Edit Valu	COBISS Lib trenutno još ne podržava.
POS terminal	DA	Manage Local Devices (POS)	
Urbana	DA		

Postupak instalacije servisa COBISS DGW i uređivanje podešavanja opisani su u uputstvima [Instalacija i podešavanje servisa COBISS DGW](#).

Upozorenja

Za instalaciju servisa na radnu stanicu neophodna su tzv. administratorska prava. Za uređivanje pojedinačnih podešavanja u COBISS DGW administratorska prava nisu potrebna.

Servis COBISS DGW je na raspolaganju samo za operativni sistem Microsoft Windows. Servis ne može da se instalira na mobilne uređaje, stoga sa tih uređaja nije omogućeno neposredno štampanje, podmirivanje potraživanja itd.

Ako koristimo mrežne štampače ili server za štampanje, za prijavu u *Cobiss3JettyService* moramo da koristimo korisničko ime i lozinku domena. Ovo možemo da uredimo tokom instalacije servisa COBISS DGW u skladu sa uputstvima [Instalacija i podešavanje servisa COBISS DGW](#).

Instalacija servisa COBISS DGW i unutar servisa instalacija digitalnog sertifikata iz direktorijuma *C:\Cobiss3Files\cert* obavezna je ako je biblioteka obveznik za fiskalizaciju računa i ako želi da podmiruje potraživanja u COBISS Lib. Postupak je opisan u uputstvima [Instalacija i podešavanje servisa COBISS DGW](#).

Ako zamenimo podešavanja u servisu COBISS DGW (npr. instaliramo digitalni sertifikat za fiskalizaciju računa), neophodno je da se ponovo prijavimo u COBISS Lib.

1.3 Instalacija servisa signoPAD-API/Web za potrebe korišćenja table za potpisivanje

Za upotrebu table za potpisivanje u aplikaciji COBISS Lib, moramo da instaliramo servis signotec signoPAD-API/Web. Opis servisa i uputstva za instalaciju nalaze se na linku <https://en.signotec.com/software/integration-sdk-api-/signopad-api-web/>. Instalaciona datoteka se nalazi na dnu ove stranice u rubrici *Links* gde izaberemo opciju *Download signoPAD-API/Web (V. 3.3.1)*.

U prozoru čarobnjaka za instalaciju, koji se otvara neposredno na početku instalacije, u rubrici *URL* izaberimo opciju *localhost and 127.0.0.1*.

Upozorenja

Za instalaciju servisa na radnu stanicu neophodna su tzv. administratorska prava.

Upotreba table za potpisivanje omogućena je u operativnom sistemu Microsoft Windows.

1.4 Rad sa datotekama

Rad sa datotekama u aplikaciji COBISS Lib odvija se u skladu sa funkcionalnostima internet pregledača. Tako u postupcima u kojima nam je potrebna datoteka (npr. **Ažuriraj podatke o članovima uvoz**), u prozoru **Izbor datoteke** dugmetom **Izaberi datoteku...** potražimo datoteku ili je sa lokacije na kojoj je sačuvana povučemo i pustimo u okvir koji je za to predviđen.

U postupcima u kojima se kao rezultat kreiraju datoteke (npr. **Ažuriraj podatke o članovima – izvoz** ili opcijom **Izvezi u tekstualnu datoteku** u pretraživačima), možemo da odredimo ili promenimo lokaciju za čuvanje i da upišemo naziv prenete datoteke u zavisnosti od podešavanja internet pregledača. Podrazumevana lokacija za čuvanje datoteka je najčešće direktorijum *Preuzimanja*, tj. *Downloads*, a datoteka obično ima naziv koji nam je ponudila sama aplikacija tokom prenosa.

Podešavanje internet pregledača da korisnik prilikom prenosa može da izabere lokaciju i upiše naziv datoteke

U podešavanjima internet pregledača potražimo opciju *Downloads*, tj. *Preuzimanja* i označimo funkcionalnost **Pre preuzimanja pitaj gde želim da sačuvam svaku datoteku**, tj. **Always ask you where to save files**.

Upozorenje

U postupcima u kojim koristimo datoteke preporučujemo opreznost, jer je najčešće reč o postupcima tokom kojih menjamo veću količinu podataka.

2 Korisnički interfejs COBISS Lib

Korisnički interfejs COBISS Lib sastavljaju sledeće komponente:

- glavni prozor COBISS Lib
- pretraživač
- editor
- pregledač

2.1 Glavni prozor COBISS Lib

Funkcionalnosti glavnog prozora COBISS Lib su sledeće:

The screenshot shows the COBISS Lib main interface. At the top, there is a header with the COBISS Lib logo, the user name 'SIKMB_DEV / 01 Knjižnica Rotovž', and a navigation bar with icons for KAT, ČLAN, OBI, LOOK, VRAĆ, and ODD. On the left, there is a sidebar with icons for 'Aktivni pretraživači', 'Serijske publikacije', 'Elektronski izvori', 'Fond', 'Pozajmica', 'Međubiblioteka pozajmica', 'Podešavanja i administracija', and 'Ispisi'. The main area is divided into several sections: 'Grača' (with sub-items like 'Preuzmi zapis iz COBIB-a', 'Pretraži građu bez bibliografskog zapisa', 'Kontrola dotoka', 'Katalog', 'COBISS+', and 'Prikaži podatke o pristupu kompletnom tekstu e-izvora'), 'Polje 998', 'Polje 996/997' (with sub-items like 'Promeni podatke: q, e/E, e/D, r, u ili p', 'Promeni signaturu', 'Pokaži slobodne brojeve', 'Otpiši građu iz datoteke', 'Pripremi arhivsku datoteku za statistike', 'Predloži za dodavanje polja 996/997', 'Evidentiraj transakciju s građom za čitaonicu', 'Pregledaj', 'Dodaj/izdvoji građu za čitalačke pakete', 'Prikaži dnevnik promena podataka', and 'Pošalji iz reda za ispis'), 'Polje 996/997 - podaci o nabavci', 'Numeratori u fondu', 'Prinove', 'Model izlaženja', 'Uzajamni model izlaženja', 'Bibliografski zapis', 'Podaci o inventaru', and 'Očitane vrednosti'. Red numbered callouts (1-19) point to specific UI elements: 1 (main menu), 2 (user info), 3 (navigation bar), 4 (Polje 996/997), 5 (Numeratori u fondu), 6 (Prinove), 7 (Model izlaženja), 8 (Uzajamni model izlaženja), 9 (Bibliografski zapis), 10 (Podaci o inventaru), 11 (Očitane vrednosti), 12 (Grača title), 13 (Grača sub-items), 14 (Polje 996/997 title), 15 (Polje 996/997 sub-items), 16 (Pozajmica icon), 17 (Aktivni pretraživači icon), 18 (Alt+W shortcut), and 19 (Polje 996/997 sub-items).

Glavni prozor aplikacije COBISS Lib

1. Opcija prelaska na način prikaza preko celog ekrana
2. Prikaz informacije o bazi i odeljenju u koje smo prijavljeni
3. Izbor odeljenja i opcija promene odeljenja
4. Uvid u istoriju zapisa
5. Uvid u omiljene zapise
6. Uvid u poruke i obaveštenja sa informacijom o njihovom broju
7. Pristup mestu za obradu rezervacija sa podatkom o broju pristiglih rezervacija
8. Pristup mestu za praćenje zahteva za međubiblioteku pozajmicu (MP) s informacijom o broju pristiglih zahteva
9. Pomoć i informacije o aplikaciji COBISS Lib
10. Opcija promene teme (tamna / svetla)
11. Informacija o prijavljenom korisniku, što je ujedno i dugme za odjavu iz aplikacije COBISS Lib
12. Naziv sadržinskog sklopa sa pripadajućom ikonom koja označava sklop
13. Opcija za dodavanje novog zapisa u izabrani sadržinski sklop
14. Klik na naziv sadržinskog sklopa otvara pretraživač za izabrani sadržinski sklop
15. Naziv postupaka u sadržinskom sklopu; pojedinačni postupak pokrećemo klikom na naziv postupka
16. Deo prozora u kojem biramo segment aplikacije COBISS Lib; ispisuju se samo oni segmenti za koje imamo dozvolu za pristup
17. Opcija prelaska na aktivne pretraživače
18. Kod postupaka koje možemo da aktiviramo koristeći prečice na tastaturi informacija o kombinaciji tastera ispisuje se u ekranskom savetu (npr. kombinacija tastera [Alt W] za prebacivanje na aktivne pretraživače)
19. Dugmad sa prečicama za izvođenje postupaka

2.2 Pretraživač

U pretraživaču COBISS Lib objedinjeni su elementi pretraživača i radnog prostora. Spisak pronađenih zapisa predstavlja radni prostor za izabrani sadržinski sklop i omogućava izvođenje postupaka koje možemo da izvodimo sa izabranim zapisima u tom sklopu.

Pretraživač nudi sledeće opcije:

Kontrolna tabla Grada * Polje 996/997 * Član * 1

Inventarski broj (f) ili komandno pretraživanje ili ključne reči 2

Polje 996/997 Status (q) 5 NOT 6 9 - otpisano x 7

Polje 996/997 4 Datum inventaris. (o) = Od: 01.10.2019 Do: 01.10.2023 8 11 12 13

Bibliografski zapis Autor - osoba = cankar, ivan* 10

Sortiranje: Podrazumevano 14 Moji upiti 15 16 17

23 22 21 20 +100 19 18 Broj pogodaka: 157

T. br.	Indikator ...	Svi eleme...	Inventarsk...	Datum inv...	Status (q)	Datum sta...	Stepen do...	Način nab...	Dobavlja...	Cena (3)	Oznaka fi...	Oznaka p
90	2 - Postavka p	IV\821.09Ca	01080667	08.05.2023	4 - u reviziji	12.05.2023	4 - ograničen	a - kupovina	AVRORA			
24 91	2 - Postavka p	IOK\821.163.	01019001	08.03.2021		12.03.2021		c - poklon	BRALEC	EUR 10,00		
92	2 - Postavka p	IOK\821.163.	01019002	08.03.2021		12.03.2021		c - poklon	BRALEC	EUR 10,00		
93	2 - Postavka p	IPKŠjML\821	01028839	01.07.2021		09.07.2021	4 - ograničen	c - poklon	BRALEC	EUR 5,00		
94	2 - Postavka p	IRa\821.163.f	01052951	29.04.2022		06.05.2022		c - poklon	BRALEC	EUR 5,00		
95	2 - Postavka p	IRa\821.163.f	01052952	29.04.2022		06.05.2022		c - poklon	BRALEC	EUR 5,00		
96	2 - Postavka p	IRa\821.163.f	01052954	29.04.2022		06.05.2022		c - poklon	BRALEC	EUR 5,00		

Kopiraj iz drugog polja Inventarisi Pripremi novi model Poveži sveske Razveži sveske Izbrisi polje Dodaj primljenu svesku u novosti Pokaži polje u formatu COMARC

Izbrisi polje 996 nastalo u postupku nabavke Umnoži polje 996/997 Ispisi nalepnice Upiši napomenu za pozajmicu Formiraj komplet Pokaži transakcije 27

Pretraživač u sadržinskom sklopu Polje 996/997 u aplikaciji COBISS Lib

1. Jeziči sa nazivom sadržinskog sklopa u kojem smo pretraživali podatke od poslednje prijave u COBISS Lib (na slici je aktivan pretraživač sadržinskog sklopa **Polje 996/997**)
2. Polje za pretraživanje po ključu (npr. inventarskom broju u pretraživaču **Polje 996/997**), ključnim rečima ili pretraživanje pomoću upisa zahteva za pretraživanje (komandno pretraživanje) Komandno pretraživanje je izvodljivo u sadržinskim sklopovima **Grada**, **Polje 996/997** i **Bibliografski zapis**.
3. Dugme za ispis spiska prefiksa i sufiksa za pretraživanje i opis opcije ograničavanja i skeniranja
4. Padajući spisak sa nazivom sadržinskog sklopa ako je u pretraživaču omogućeno pretraživanje po više sklopova istovremeno
5. Padajući spisak za izbor polja za pretraživanje
6. Padajući spisak za izbor operatora EMPTY, NOT ili NOTEMPTY
7. Polja za unos zahteva za pretraživanje
8. Dugme za pokretanje pretraživanja; ako ne unesemo zahtev za pretraživanje, klikom na ovo dugme pretražujemo sve zapise u izabranom sadržinskom sklopu
9. Dugme za pregled pojnova
10. Dugme za uklanjanje polja za pretraživanje
11. Dugme za dodavanje dodatnog polja za pretraživanje
12. Dugme za brisanje celog upisanog zahteva za pretraživanje
13. Dugme za ponavljanje poslednjeg potraživanja
14. Padajući spisak za izbor podatka po kojem rezultati pretraživanja treba da se sortiraju; možemo da odredimo opadajuće ili rastuće sortiranje
15. Padajući spisak za izbor sačuvanih upita
16. Dugme za pristup uređivanju sačuvanih upita
17. Dugme za čuvanje upita
18. Dugme za uređivanje i izbor prikaza rezultata pretraživanja
19. Dugme za dodavanje zapisa u prečice
20. Dugme za učitavanje sledećih 100 zapisa (podrazumevano se ispisuje samo prvih 20 zapisa)
21. Dugme za otvaranje **pregledača zapisa**, pri čemu prethodno moramo da označimo jedan ili više pronađenih zapisa
22. Dugme za otvaranje **editora zapisa**, pri čemu moramo prethodno da označimo jedan rezultat
23. Dugme za dodatne opcije, pri čemu moramo prethodno da označimo jedan ili više pronađenih rezultata: izvoz u datoteku u formatu .txt, štampanje, slanje na destinacije, dodavanje u red za ispis i novo učitavanje zapisa iz baze podataka (osvežavanje)
24. Polje za označavanje rezultata
25. Polje za označavanje/uklanjanje oznake svih učitanih rezultata
26. Ispis broja pronađenih rezultata
27. Dugmad za izvođenje postupaka
28. Opcija prikaza aktivnih, odnosno otvorenih pretraživača

Ako je u sadržinskom sklopu aktivan postupak za dodavanje novog zapisa, prikazuje se i dugme **Dodaj** + ispred dugmeta **Uredi** . U pretraživaču sadržinskog sklopa **Grada** na raspolaganju je dugme **Preuzmi zapis** za preuzimanje zapisa iz uzajamne baze podataka.

Označavanje željenog obima rezultata

Ako želimo da označimo samo određeni obim rezultata (npr. rezultate od rednog broja 8 do 15), označimo ih tako što:

- prvo pritisnemo i držimo taster <Ctrl> i kliknemo na red sa rezultatom u pretraživaču koji treba da bude obuhvaćen kao prvi u obimu koji želimo da označimo
- potom pritisnemo i držimo taster <Shift> i kliknemo na red sa rezultatom u pretraživaču koji poslednji treba da bude označen kao izabran.

Učitavanje zapisa u pretraživač

Novi zapis, odnosno zapis s kojim smo izvodili postupke učitava se na vrh rezultata, dakle kao prvi rezultat u pretraživaču. U isto vreme dodati zapis se označava, a program nas premešta na taj rezultat u pretraživaču.

Pretraživanje po istim poljima za pretraživanje

Prilikom pretraživanja o istim poljima za pretraživanje između polja se uvažava operator OR ako smo kod svih polja za pretraživanje izabrali dodatni operator =. Inače se između istih polja za pretraživanje uvažava operator AND.

2.3 Editor

Delovi i opcije editora su:

IZUM, 2024-04-11

Član x

Opšte Školovanje, zaposlenje Članstvo Info

Broj članske karte: 0070097

Nadređeni član: [pretraži]

Ime: Janez

Prezime: Novak

Datum rođenja: 12.04.1985

Pol: [izaberi]

Državljanstvo: [izaberi]

Ime i prez. staratelja/garanta: [unosi]

Opština: [izaberi]

Kategorija: 006 - zaposleni

Napomena: [unosi]

Ogran. br. poz. primeraka (POZ): [unosi]

Ogranič. produž. (POZ): [unosi]

Ogran. br. rezerv. (POZ): [unosi]

Jezik opomena: domaći jezik

Potraživanja: 3.000,00 RSD

Neizmirena opomena: [preključiva]

Izgubio građu (POZ): 0

Datum poslednje posete: 03.11.2023

Adrese Alternativni identifikacioni brojevi

Adrese: janez.novak@gmail.com, stalna adresa, Maribors

Nalepnica Napomena Šifra E-obaveštavanje Obrazac za upis U redu Otkazi

Editor podataka o članu

1. Red s naslovom editora koji prikazuje naziv sadržinskog sklopa
2. Jezički editora
3. Naziv podatka; ako je unos podatka obavezan, označen je asteriskom *
4. Vrednost podatka koju unosimo upisivanjem u polja za unos ili prozore za unos vrednosti, izborom sa padajućih spiskova ili šifrnika, označavanjem polja za potvrđivanje itd.
5. Opcija za uspostavljanje, pregled i brisanje relacije tog zapisa sa drugim zapisima
6. Sadržani zapisi s opcijom dodavanja, uređivanja, brisanja i pregledanja
7. Dugmad za izvođenje postupaka kod izabranog zapisa
8. Dugme U redu omogućava da se zapis sačuva
9. Dugme Otkazi omogućava izlazak iz editora bez čuvanja promena u zapisu

2.4 Pregledač

Pregledač COBISS Lib omogućava pregledanje zapisa i učitavanje izabranih zapisa u aktivni pretraživač, prečice ili istoriju.

Delovi i opcije pregledača su:

Pregledanje - Građa: redni br. 2 x

← → ↑ ↓

Osnovni prikaz COMARC

Naziv atributa	Vrednost
COBISS.SR-ID:	131078
Naslov:	Snovi i nasilja
Autor:	Jančar, Drago = Јанчар, Драго
Jezik:	srp - srpski
Izdanje:	
Godina izdavanja:	1984
Napomena:	
Nap. na obrascima:	
Mesto izdavanja:	Sarajevo
Izdavač:	"Veselin Masleša"
Izdavački br. (muzikalije):	
Bibliografski nivo:	monografska publikacija
Fizički opis:	

BI Bibliografski zapis: Snovi i nasilja / Drago Jančar ; preveo sa slovenskog Josip Osti. - 1984

Polja 996/997 (1)

F 996; IN=198502539; SG=IMAF\iIn\330121;

Izaberi Pokaži Dodaj u prečice U istoriju Zatvori

Pregledač izabranog zapisa

1. Red s naslovom koji prikazuje naziv sadržinskog sklopa
2. Dugmad za pomeranje po zapisima: **Nazad**, **Napred**, **Prethodni** i **Sledeći**
3. Ispis podataka za izabrani zapis

4. Povezani zapisi
5. Dugme **Izaberi** koje učitava izabrani zapis u aktivni pretraživač
6. Dugme **Pokaži** koje otvara pregledač za izabrani povezan zapis
7. Dugme **Dodaj u prečice** kojim se izabrani zapis dodaje u prečice
8. Dugme **U istoriju** koje izabrani zapis dodaje u istoriju

U aktivne pretraživače možemo istovremeno da učitavamo samo zapise iz istog sadržinskog sklopa. Ako u povezanim zapisima umesto pojedinačnog zapisa označimo naziv povezanog sadržinskog sklopa i potom kliknemo na dugme **Izaberi**, otvoriće se novi prozor sa tabelom zapisa u povezanom sadržinskom sklopu. Opcije u tom prozoru su iste kao i one koje omogućava [pretraživač](#) u delu u kojem se ispisuje rezultat pretraživanja.

2.5 Segment Ispisi

Segment **Ispisi** je postavljen na isti nivo kao i ostali segmenti aplikacije COBISS Lib.

U glavnom prozoru ovog segmenta opcije su postavljene po jezicima:

Ispisi u aplikaciji COBISS Lib

Jezički omogućavaju izbor opcija:

1. Omiljeni ispisi (jezičak **Omiljeni**) na kojem možemo dodatno da izaberemo jedan od svojih omiljenih ispisa ili omiljenih ispisa na nivou biblioteke
2. Svi ispisi (jezičak **Ispisi**) na kojem možemo da izaberemo sistemske i korisničke definicije ispisa
3. **Bibliografije** gde možemo da pripremimo ispis u ovoj oblasti
4. Varijable (jezičak **Varijable**) koji omogućava uvid i uređivanje varijabli (sistemske i korisničke definicije)
5. **Sortiranja** koji će omogućavati uvid i uređivanje sortiranja; ova opcija nije još realizovana.
6. **Izvoz podataka** koji pored izvoza podataka omogućava i uvid u izvezene podatke.
Za upotrebu ove funkcionalnosti nije potrebna privilegija za rad u segmentu **Ispisi**.

Nakon klika na naziv pojedinačne grupe ispisa, varijabli itd. otvara se nov prozor u kojem možemo da izaberemo postupak koji pojedinačna funkcionalnost omogućava. Možemo da označimo npr. ispis kojim želimo nešto da izvedemo (7), nakon čega izvedemo postupak klikom na odgovarajuće dugme (8) (npr. dugme **Pripremi ispis** za pripremanje ispisa).

2.6 Istorija

Klikom na dugme otvara se prozor **Istorija** koji nudi uvid u zapise sa kojim smo u svom radu izvodili postupke.

Broj zapisa u istoriji

U istoriji se čuva najviše 500 zapisa s kojim smo izvodili aktivnosti u svom radu. Kada se to ograničenje dostigne, iz istorije se automatski brišu zapisi koji su u istoriju prvi dodati.

2.7 Prečice

U svom radu zapise iz različitih sadržinskih sklopova koje često koristimo možemo da dodamo u prečice. Njima pristupamo klikom na dugme . Zapise u prečice možemo da dodamo izborom zapisa u rezultatima pretraživanja u pretraživaču i iz pregledača.

Ograničenje broja prečica

Najveći broj sačuvanih prečica je 100. Kada se ovo ograničenje dostigne, zapisi se više ne dodaju u prečice. U ovom slučaju iz prečica treba da se izbrišu zapisi koje više često ne koristimo u svom radu.

3 Posebni prozori

3.1 Prozor *Kartica*

U prozoru **Kartica** izvodimo postupke evidentiranja građe kod člana i odeljenja, ali i pristupamo editoru podataka o članu i lokalnom fondu građe biblioteke. Ovaj prozor zamenio je prozor **Grada domaće biblioteke** u COBISS3.

0151172 Janez Novak, zaposleni (01 Knjižnica Rotovž) ¹

Pozajmi van biblioteke: ² IN/CN Potvrdi ³ COBISS+ ⁴ Katalog ⁵ Katalog [Alt K] ⁶ Građa svih odeljenja ⁷ Odeljenje ⁸ Sva grada ⁹ Pozajmica ¹⁰ Vraćanje Čitaonica

Produži Sve ¹¹ Pozajmljeno (C): 4 Isteško: 2 / Trenutni penali: 24,60 €

T. br.	Grada	Ostali podaci	Podaci o pozajmici	Produženja
1	Čudežnost besed=Magia słów=The magic of words : bibliopreventiva = biblioprewer Burkeljca, Sabina (urednik): Vesel, Katja (fotograf) knjige slovenački 2010 COBISS.SI-ID: 250919680	Inventarski br.: 00707770 SG=OK 02 MEDNARODNA ...	Datum statusa: 19.10.2023 Istešk: 09.11.2023 Br. dana kašnjenja: 128d	
2	The sorcerer's apprentice : Evald Flisar Flisar, Evald knjige - beletristika engleski 2012 COBISS.SI-ID: 1100880990	Inventarski br.: 00766066 SG=OK 821.163.6-1/-9=tuj FLISAR, E.	Datum statusa: 19.10.2023 Istešk: 09.11.2023 Br. dana kašnjenja: 128d	
3	Šala Kundera, Milan knjige - beletristika slovenački 1969 COBISS.SI-ID: 2271489	Inventarski br.: 41054163 SG=OK 821-31/-32 KUNDERA, M.	Datum statusa: 04.04.2024 Istešk: 25.04.2024	
☒	Retrospektiva : drugi primer inšpektorja Vrenka Demšar, Avgust knjige - beletristika slovenački 2008 COBISS.SI-ID: 232420864	Inventarski br.: 00630799 SG=OK D 821.163.6-312.4 DEMŠAR, A.	Datum statusa: 04.04.2024 Istešk: 25.04.2024	

Privremena napomena Stalna napomena Promena isteka Promeni mesto za preuzimanje Pregledaj produženja Pregledaj Označi / ukloni oznaku izgubljeno COMARC Zatvori ¹⁴

Članska karta Kategorija: Članstvo: Poseta: Adrese: ¹⁵ Blagajna Napomena E-obaveštavanje Ložir Transakcije Opomene Stalne rezervacije Međur

Prozor *Kartica* - jezičak *Pozajmica*

Funkcionalnosti prozora **Kartica** so:

- Informacija o članu, odnosno odeljenju za koje smo otvorili evidenciju građe
- Padajući spisak za izbor postupka koji ćemo izvesti sa građom (npr. pozajmica, vraćanje, rezervacija itd.)
- Dugme za otvaranje kataloga biblioteke u COBISS+
- Dugme za otvaranje pretraživača fonda građe za pozajmicu; pronađenu građu na osnovu izbora možemo da pozajmimo, rezervišemo itd.
- Na dugmadi za izbor postupaka u slučaju postojanja prečica na tastaturi za taj postupak u ekranskom savetu ispisuje se kombinacija tastera prečice na tastaturi.
- Opcija prikaza građe svih odeljenja (u biblioteci s odeljenjima)
- Dugme za promenu odeljenja biblioteke (u bibliotekama s odeljenjima)
- Jezičci građe evidentirane kod člana (po statusima građe).
Uvek se vide jezičci *Sva grada* i *Pozajmica*, a ostali jezičci se vide samo ako je kod člana evidentirana građa s pojedinačnim statusom, inventar, odnosno izvori na internetu.
- Dugmad za postupke koje možemo da izvodimo za evidentiranu građu na osnovu izbora na spisku (npr. produženje roka pozajmice, pozajmica rezervisanog slobodnog primerka); postupci su različiti u zavisnosti od izabranog jezička
- Padajući spisak za promenu prikaza evidentirane građe (npr. građe koja je evidentirana na tekući dan)
- Dugme za pripremu i štampanje, odnosno slanje reversa
- Opcija označavanja građe na kojoj želimo da izvedemo postupak
- Glavni deo prozora sa podacima o evidentiranoj građi
- Postupci koje možemo da izvodimo za evidentiranu građu (pre toga označimo primerak kod kojeg želimo da izvedemo postupak)
- Podaci o članu odakle možemo da predemo u editor člana ili izvodimo pojedinačne metode za izabranog člana (npr. uvide u transakcije kod člana)

💡 Pristup postupcima s građom

Postupke koje možemo da izvodimo sa građom možemo da izaberemo sa padajućeg spiska - v. br. 4 na gornjoj slici.

Izvođenje pojedinačnih postupaka u prozoru **Kartica** možemo da aktiviramo tzv. **prečicama na tastaturi**, npr. kombinacijom tastera <Alt + I> aktiviramo postupak pozajmice van biblioteke.

Klikom na naziv pojedinačnog jezička na padajućem spisku aktivira se postupak koji na tom jezičku možemo da izvedemo - tako npr. klik na naziv jezička **Pozajmica** aktivira postupak *Pozajmi van biblioteke*, klik na naziv jezička **Vraćanje** aktivira postupak *Vrati/Briši...*

3.2 Izvoz podataka

Funkciji za izvoz podataka pristupamo u segmentu **Ispisi** na jezičku **Izvoz podataka**. Na ovom jezičku možemo da pristupimo i datotekama sa izvezenim podacima.

⚠️ Pristup izvozu podataka

Za upotrebu ove funkcionalnosti nije neophodna privilegija za rad u segmentu **Ispisi**.

Glavni prozor **Izvoz podataka** napravljen je kao dupli prozor u kojem u levom delu izaberemo podatke koje želimo da izvezemo, a takođe možemo da izaberemo opciju pripreme upita ili filtera. Nakon klika na opciju **Dodaj** ili **Dodaj sve** podaci koje ćemo izvesti prelaze u desni prozor.

Funkcionalnosti u prozoru za izvoz podataka su sledeće:

Izvoženje podataka - Polje 996/997

Polje 996/997

- RS Pozajmljeno/rezervisano (Rezervacija građe)
 - P Član (Partner)
 - Os Član (Osoba za kontakt)
 - Od Član (Odeljenje za kontakt)
 - Č Član (Član)
 - Od Član (Odeljenje)

Dodaj sve > 4 Dodaj >

< Ukloni 5 << Ukloni sve

Neizabrano - Polje 996/997

3 Q Polje 996/997

- ABC i drugo - 1. deo (d/a)
- ABC i drugo - 2. deo (d/5)
- Br. za poz. (9)
- Cena (3)
- COBISS.SI-ID 2
- Datum otpisa godišta
- Datum statusa (t)
- Dokumentaž (2)

Izabrano

- Autor (Polje 996/997)
- Datum inventaris. (o) (Polje 996/997)
- Godina izdavanja (Polje 996/997)
- Naslov (Polje 996/997) 6
- Izdavač (Grada)
- Bibliografski nivo (Bibliografski zapis)
- ISBN (Bibliografski zapis)

7 Izvezi

8 Dodaj potpolja

9 Korisn. atributi

10 Pretraži

11 Pohrani

Izlaz

Prozor Izvoz podataka

1. Izabrani sadržinski sklop
2. Podaci sadržinskog sklopa gde klikom na naziv podatka označimo one koje želimo da uključimo u izvoz
3. Dugme za formiranje upita, odnosno filtera
4. Dugmad za dodavanje podataka u izvoz
5. Dugmad za uklanjanje podataka iz izvoza
6. Podaci koje smo izabrali za izvoz
7. Dugme za pokretanje izvoza podataka
8. Dugme za dodavanje potpolja
9. Dugme za uključivanje korisnički definisanih atributa
10. Dugme za izvođenje pretraživanja
11. Dugme za čuvanje definicije izvoza podataka

3.3 Pretraživač Fond za pozajmicu

U COBISS Lib za potrebe pretraživanja građe koristimo katalog biblioteke u COBISS+. Nakon izbora postupka **Katalog** (npr. u prozoru **Kartica**) otvara se katalog u COBISS+ za lokalnu bazu podataka u koju smo prijavljeni. U slučaju biblioteke s odeljenjima otvara se katalog za odeljenje u koje smo prijavljeni u COBISS Lib.

Rezervacija građe

Ako građu želimo da rezervišemo na osnovu izbora iz kataloga COBISS+, rezervišemo je tako što pregledamo detaljne podatke o fondu i odatle prekopiramo inventarski broj građe koju želimo da rezervišemo.

Za potrebe pretraživanja građe po fondu koji biblioteka ima na raspolaganju za pozajmicu iz prozora **Kartica** člana ili odeljenja klikom na dugme **Fond za pozajmicu** omogućen je pristup pretraživaču građe. Pretraživanje po fondu građe izvodimo na isti način kao što pretražujemo građu u pretraživaču **Polje 996/997**.

U pronađenim primercima građe možemo da označimo jedan ili više primeraka i izvedemo sledeće postupke:

- pozajmica van biblioteke
- rezervacija
- pozajmica za čitaonicu
- rezervacija za čitaonicu
- uvid u stanje izabranog primerka

Pretraživanje korišćenjem pametnog reda

U prvom polju za pretraživanje pretraživača **Fond za izposoj** u polju *Inventarski broj (f) ili komandno pretraživanje ili ključne reči* možemo da pretražujemo fond građe upisom inventarskog broja, autora ili naslova građe.

Upozorenje

U COBISS Lib, V13.0, uključena je 1. verzija pretraživača fonda za pozajmicu, stoga sve funkcionalnosti još ne rade u potpunosti (npr. čuvanje podrazumevanih polja za pretraživanje, ispis podataka o kompletu...). Dopune su predviđene u sledećim verzijama.

3.4 Prozor Kalendar u modelu izlaženja

U COBISS Lib prozor za uređivanje datuma prijema sveski razlikuje se od prozora **Kalendar izlaženja** u COBISS3:

- pogled u kalendaru uvek je na dnevnom nivou,
- očekivane sveske označene su zeleno,
- spojene sveske su označene žutom bojom,
- datumi kada sveske ne izlaze nisu označeni,
- spajanje sveski u dvobroje i trobroje izvodi se samo kod kontrole dotoka, a ne više u kalendaru,
- kada je sveska izdata, odnosno kada sveska ne izlazi može se odrediti na pojedinačan dan ili na dan u sedmici,
- može se označiti da publikacija ne izlazi tokom praznika.

2024

1 Učestalost izlaže... Prva sveska oče... Model važi do
dnevno 01.01.2024 01.01.2025

Izdato Dodaj 2

Nije izdato Dodaj

Izaberi Sedmica u mese... Dan u sedmici
Dan u sedmi svaki nedelja

Izaberi Datum
Datum 01.01.2024 3

Izaberi Datum
Datum 02.01.2024

Izaberi Datum
Datum 08.02.2024

Izaberi Datum
Datum 25.06.2024

4 Dodaj praznike u "Nije izdato" U redu Otkazi

Prozor Kalendar u modelu izlaženja

1. Podaci o učestalosti i periodu izlaženja
2. Određivanje izlaska sveske, prevashodno kod učestalosti *nije poznato, neodređeno, drugo*
3. Određivanje kada sveska nije izdata
4. Određivanje da publikacija ne izlazi tokom praznika

4 Segment Podešavanja i administracija

U segmentu **Podešavanja i administracija** na raspolaganju su funkcionalnosti segmenta **COBISS3/Upravljanje aplikacija** i funkcionalnosti koje su u COBISS3 nalaze kod opcije **Sistem**.

U ovom segmentu na raspolaganju je i opcija za **podešavanje hitre dugmadi za izvođenje postupaka**.

Pristup segmentu Podešavanja i administracija

Pristup segmentu omogućen je svim korisnicima, ali za izvođenje pojedinačnih postupaka (npr. uređivanje podataka o partnerima) potrebne su **posebne privilegije**.

U segmentu **Podešavanja i administracija** uređujemo podešavanja za sledeće sadržinske sklopove:

- **Domaća biblioteka**
- **Partner**
- **Kontakt**
- **Korisnici sistema**
- **Podešavanja**
- **Pregled obrada podataka o ličnosti (ZZPL)**
- **Poruke**
- **Server**

Omogućeno je i pretraživanje po bazi podataka COLIB.

4.1 Podešavanje brze dugmadi za izvođenje postupaka

Da bismo ubrzali rad u COBISS Lib, za unapred određene postupke koje najčešće izvodimo možemo da podesimo i aktiviramo dugmad za brzi pristup izvođenju ovih postupaka. Dugmad dodajemo i dajemo im naziv sami, a vezana su za korisničko ime.

Postupak

1. U sklopu **Podešavanja** izaberemo postupak **Podesi prečice za postupke**.
Otvara se prozor **Editor prečica do postupaka**.
2. Nakon klika na dugme **Dodaj** otvara se prozor za podešavanje hitre dugmadi.
Mišem označimo pojedinačni postupak za koji želimo da podesimo prečicu. Za svaku prečicu na levoj strani prozora u rubrici **Oznaka postupka** upišemo najviše 4-cifreni naziv tipke za prečicu do postupka, a kod opcije **Aktivnost** klikom u prozoru za potvrđivanje označimo da li će prečica biti aktivna ili ne.
3. Podešavanja sačuvamo klikom na dugme **U redu**.
Vratimo se u prozor **Editor prečica do postupaka**.
4. Nakon klika na dugme **Izlaz** dugme sa unapred određenom ikonom i upisanim nazivom dodaće se ispod reda sa naslovom aplikacije COBISS Lib.

Možemo da uredimo i redosled dugmadi ili da ih izbrišemo. Ove opcije su na raspolaganju u komandnom redu prozora **Editor prečica do postupaka**.

Brza dugmad za promenu odeljenja i otvaranje prozora GDB

U COBISS Lib promena odeljenja biblioteke uređena je u obliku dugmeta u redu sa naslovom prozora aplikacije, a metoda **Grada domaće biblioteke** zamenjena je metodom **Kartica**. Stoga, za ova dva postupka podešavanje brze dugmadi u COBISS Lib nije podržano, a oba brza dugmeta, ako su podešena u COBISS3, u COBISS Lib biće povučena nakon čuvanja podešavanja prečica.

5 Saveti za rad u COBISS Lib

OBLAST RADA	SAVETI
Podšavanje veličine prikaza u interfejsu	Veličinu prikaza uređujemo opcijom Povečaj , odnosno Zoom u internet pregledaču.
Sakrivanje naziva segmenata	Klikom na ikonu možemo da sakrijemo, odnosno ponovnim klikom prikažemo segmente aplikacije. Time se povećava radni prostor.
Prikaz prostora sa otvorenim pretraživačima ~ radni prostor	U COBISS Lib radni prostor je zamenjen funkcionalnostima pretraživača u COBISS Lib. Zapisi sa kojim izvodimo postupke učitavaju se u deo pretraživača sa prikazanim rezultatima pretraživanja. Pritom se otvara onoliko pretraživača koliko ima sadržinskih sklopova s kojim smo izvodili postupke u COBISS Lib. To znači da su zapisi s kojim smo radili raspoređeni po pojedinačnim pretraživačima. Tim pretraživačima pristupamo klikom na ikonu .
Podšavanje dugmadi za pojedinačne postupke	Za neke od najčešće izvođenih funkcionalnosti u segmentu Podšavanja i administracija u sadržinskom sklopu 6 Podšavanja postupkom Podesi prečice za postupke podšavamo dugmad koja se postavljaju ispod reda sa naslovom COBISS Lib. Dugmad se vidi u svim segmentima.
Označavanje prostora zapisa u pretraživaču, pregledaču	Prvo pritisnemo i držimo tipku <Ctrl> i kliknemo na red sa rezultatom u pretraživaču, odnosno zapisom u pregledaču koji kao prvi treba da bude obuhvaćen u obimu koji želimo da označimo; potom pritisnemo i držimo tipku <Shift> i kliknemo na red sa rezultatom, odnosno zapisom koji kao poslednji treba da bude izabran i označen.
Povezani zapisi	Povezane zapise (npr. u pretraživaču) možemo da pregledamo klikom na dugme koje otvara pregledač izabranog zapisa. U donjem delu prozora prikazani su povezani zapisi koje možemo da pregledamo, učitamo, sačuvamo u omiljene ili dodamo u istoriju.
Preuzimanje zapisa	Prilikom preuzimanja zapisa za potrebe uređivanja ograničenog skupa podataka (na novom jeziku internet pregledača) automatski se otvara aplikacija COBISS Cat gde je ponuđena opcija Uređivanje ograničenog skupa bibliografskih podataka . Podatke uređimo i sačuvamo, nakon čega zatvorimo jezik internet pregledača, jer se za svako preuzimanje zapisa otvara COBISS Cat na novom jeziku internet pregledača. Za brži pristup opciji za preuzimanje zapisa u pretraživaču Grada dodato je dugme Preuzmi zapis koje omogućava izvođenje ovog postupka.
Grada domaće biblioteke	Postupak Član / Grada domaće biblioteke iz COBISS3 u COBISS Lib zamenjen je postupkom Kartica .
Katalog u pozajmici	U COBISS Lib zamenjen je opcijom Fond za pozajmicu . Ova opcija je dostupna u prozoru Kartica u kojem je na raspolaganju i dugme Katalog koje otvara katalog biblioteke u COBISS+. Postupak Katalog koji je dostupan u sadržinskom sklopu Grada takođe otvara katalog biblioteke u COBISS+.
Segment Podšavanja i administracija	U ovom segmentu dostupne su funkcionalnosti segmenta COBISS3/Upravljanje aplikacijama i funkcionalnosti koje se u COBISS3 nalaze kod opcije Sistem .
Izvoz podataka	Funkcionalnost Izvoz podataka nalazi se u segmentu Ispisi na jeziku Izvoz podataka . Izvezenim datotekama možemo da pristupimo u COBISS Lib i opcijom Datoteke s izvezenim podacima koja je dostupna na ovom jeziku. Datoteke se čuvaju samo 7 dana od nastanka, nakon čega se brišu.
Datoteke s izvezenim podacima	Kod opcije Datoteke s izvezenim podacima koja se nalazi na jeziku Izvoz podataka dostupne su i datoteke sa ispisima koje smo pripremili i otvorili u .pdf formatu. Datoteke se čuvaju samo 7 dana od nastanka, nakon čega se brišu.
Inventar	U COBISS Lib funkcionalnost pozajmice inventara izvodi se iz prozora Kartica izabranog člana tako što u desnom delu tog prozora kod podataka o članu kliknemo na dugme Inventar . Podaci o inventaru vide se u prozoru Kartica na jeziku Inventar .
Teškoće sa štampanjem	U slučaju teškoća sa štampanjem (npr. nalepnica ili revers se ne štampaju), moramo da proverimo: - da li su logičke destinacije uređene (segment Podšavanja i administracija / sklop 6 - Podšavanja / Logičke destinacije) - da li je štampač lokalno ili mrežno priključen (proverite sa administratorom vaših uređaja) - da li je za potrebe štampanja na mrežnim štampačima uređen poseban korisnik (proverite sa administratorom vaših uređaja) - funkcionisanje servisa COBISS DGW (segment Podšavanja i administracija / sklop 9 - Server / Testiraj vezu sa COBISS DGW)

 Upotreba funkcije *Nazad* i *Ponovo učitaj stranicu (Reload, F5)* u internet pregledaču u COBISS Lib

Funkcija **Nazad** i **Ponovo učitaj stranicu** ponovo učitavaju aplikaciju COBISS Lib i vraćaju nas na kontrolnu tablu, a sve nesačuvane promene time se gube. Stoga vam ne savetujemo da koristite ove dve funkcije. Takođe, moramo da vodimo računa o tome da COBISS Lib nije otvoren na više od jednog jezička internet pregledača.

6 Spisak prečica na tastaturi (hot keys) za izvođenje nekih postupaka

Prečice na tastaturi (tzv. keyboard shortcuts) možemo da koristimo u različitim delovima korisničkog interfejsa aplikacije COBISS Lib:

- u glavnom prozoru
- u pretraživačima
- u prozoru **Kartica**

i rade u kombinaciji sa tasterom **Alt**.

Kod postupaka gde je uključena ova opcija prečica na tastaturi se ispisuje u obliku ekranskog saveta kada se mišem postavimo na naziv postupka.

6.1 Prečice na tastaturi u glavnom prozoru COBISS Lib

Prečice na tastaturi funkcionišu bez obzira na izabrani segment, ali funkcionisanje je ograničeno na eventualne neophodne privilegije za izvođenje pojedinačnog postupka.

PREČICA (HOT KEY)	POSTUPAK, METODA	NAPOMENA
<Alt + D>	Grada / Kontrola dotoka	
<Alt + G>	Polje 996/997 / Pregledaj	
<Alt + I>	Član / Kartica	
<Alt + S>	Član / Evidentiraj posetu	
<Alt + V>	Zauzeta grada / Vрати, briši	
<Alt + A>	Zauzeta grada / Vрати sa zadržkom	
<Alt + M>	Mesto za obradu rezervacija / Praćenje i obrada rezervacija slobodne grade	
<Alt + P>	Mesto za preuzimanje grade / Pripremi grad u za preuzimanje ili dostavljanje	
<Alt + N>	Račun / Podmiri potraživanje za nečlana	
<Alt + O>	Odeljenje	Promena odeljenja biblioteke; samo u bibliotekama sa pozajmicom organizovanom po odeljenjima.
<Alt + C>	Stanje blagajne / Otvori fioku kase	
<Alt + H>	Grada / Preuzmi grad u iz COBIB-a	
<Alt + B>	Odeljenje /Prenesi grad u (bibliobus)	
<Alt + W>	Aktivira opciju Aktivni pretraživači	

6.2 Prečice na tastaturi u pretraživačima

U svim pretraživačima pored prečica na tastaturi koje su na raspolaganju u glavnom prozoru COBISS Lib funkcionišu i prečice na tastaturi za sledeće postupke:

PREČICA (HOT KEY)	POSTUPAK, METODA	NAPOMENA
<Alt + U>	Uredi	
<Alt + J>	Pokaži	
<Alt + I>	Kartica	Samo u pretraživaču Član u kojem se za izabranog člana otvara prozor Kartica

6.3 Prečice na tastaturi u prozoru Kartica

PREČICA (HOT KEY)	POSTUPAK, METODA	NAPOMENA
<Alt + I>	Pozajmi van biblioteke	
<Alt + V>	Vрати / Briši	
<Alt + A>	Zadrži	
<Alt + P>	Produži	
<Alt + R>	Rezerviši van biblioteke	
<Alt + K>	Fond za pozajmicu	
<Alt + G>	Pregledaj	
<Alt + C>	COMARC	
<Alt + D>	Revers	
<Alt + O>	Odeljenje	Promena odeljenja biblioteke; samo u bibliotekama s pozajmicom organizovanom po odeljenjima.
<Alt + E>	Uredi	Otvaranje editora Član za uređivanje podataka o članu.
<Alt + X>	Blagajna	
<Alt + Q>	Inventar	Aktivira opciju evidentiranja postupaka sa inventarom kod izabranog člana.
<Alt + N>	Napomena	
<Alt + L>	Grada svih odeljenja	Označava opciju prikaza grade svih odeljenja; samo u bibliotekama sa pozajmicom organizovanom po odeljenjima.
<Alt + S>	Pozajmi za čitaonicu	
<Alt + U>	Rezerviši za čitaonicu	

7 Početak rada u COBISS Lib

Funkcionalnosti aplikacije možemo da izvodimo kako u COBISS3 tako i u interfejsu COBISS Lib. To znači da će se sve promene napravljene u COBISS3 odmah videti i u COBISS Lib i obratno (npr. ažurirani podaci o fondu, promene u evidenciji o građi člana...). U radu sa COBISS Lib uvažavaće se i podešavanja parametara koji su već uključeni u biblioteci za rad u COBISS3.

Postupci prilikom izvođenja funkcionalnosti u COBISS Lib slični su postupcima u COBISS3, a razlikuje se samo [interfejs](#). To znači da u radu i dalje možemo da koristimo [korisničku dokumentaciju](#) koja je pripremljena za COBISS3. Prozori koji su potpuno novi (npr. prozor **Grada domaće biblioteke** koji je u COBISS Lib zamenjen prozorom **Kartica**), ukratko su predstavljeni u poglavlju [Posebni prozori](#).

Za razliku od prelaska sa COBISS2 na COBISS3, poseban "prelazak" sa COBISS3 na COBISS Lib neće biti potreban, stoga otpadaju koraci kao što su:

- uspostavljanje okruženja za testiranje i prenos podataka
- kontrola pravilnosti prenetih podataka
- potvrđivanje pravilnosti prenetih podataka
- odluka o datumu izvođenja pravog prelaska itd.

To znači da odmah nakon instalacije možete početi s radom u aplikaciji COBISS Lib. Možete sami da izaberete koje ćete postupke prvo početi da izvodite u COBISS Lib, a koje kasnije. Predlažemo vam da u COBISS Lib što pre počnete da izvodite funkcionalnosti koje najčešće koristite u svom radu.

Istovremeni rad u COBISS3 i COBISS Lib biće moguć još neko vreme.

U slučaju nepravilnog funkcionisanja ili nedostajuće funkcionalnosti obavestite nas o tome što pre na adresu e-pošte podpora@izum.si. Spisak glavnih funkcionalnosti koje COBISS Lib još ne podržava nalazi se u poglavlju [Spisak funkcionalnosti koje nisu podržane](#). Ove postupke umesto u COBISS Lib i dalje izvodimo u COBISS3.

8 Spisak funkcionalnosti koje nisu podržane

U nastavku su navedene glavne funkcionalnosti koje COBISS Lib, V14.0, još ne podržava. Spisak ažuriramo, jer intenzivno radimo na razvoju nedostajućih funkcionalnosti. Ove funkcionalnosti izvodimo u COBISS3.

- **COBISS Lib – opšte:**
 - svi prozori u COBISS Lib nisu još u potpunosti prilagođeni za upotrebu na mobilnim uređajima (npr. prozor Kartica)
- **Pozajmica:**
 - opcija integrisane upotrebe platežnog sredstva VALÚ
 - u prozoru *Fond za pozajmicu* još nisu u potpunosti uređeni postupci i prikazi podataka za komplete, serijske publikacije i prikaz svih ostalih podataka koji su dostupni u COBISS3
- **Medubibliotečka pozajmica, Nabavka, Serijske publikacije:**
 - prilikom unosa podataka o građi podaci o građi iz drugih (stranih) baza podataka ne mogu još da se prenesu
- **Ispisi:**
 - rad sa sortiranjima

Katalogizacija

COBISS Cat je odvojena aplikacija. Više možete pogledati na snimku [prezentacije aplikacije na COBISS konferenciji](#) i pročitati u uputstvima [Uputstva za rad u COBISS Cat](#).